

فرم برنامه درسی

دانشکده .....

نام درس : اپیدمیولوژی بیماریهای شایع واگیر در کشور	تعداد واحد : ۱ واحد نظری
مقطع : فیزیوپات	مدت زمان ارائه درس : ۱ ساعت
پیش نیاز : گذراندن درس علوم پایه	
مسئول برنامه : دکتر غلامرضا عبداللہی فرد	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

- ۱) اپیدمیولوژی فشار خون و بی‌ماری‌های قلبی
- ۲) اپیدمیولوژی اختلالات مزمن نورولوژی
- ۳) اپیدمیولوژی بی‌ماری‌های مری
- ۴) اپیدمیولوژی بی‌ماری‌های معده
- ۵) اپیدمیولوژی بی‌ماری‌های منتشره گوارش
- ۶) اپیدمیولوژی هپاتیت‌ها
- ۷) اپیدمیولوژی سرطان ریه
- ۸) اپیدمیولوژی آسم و آلرژی
- ۹) اپیدمیولوژی سل و بروسلوز
- ۱۰) اپیدمیولوژی STD و HIV
- ۱۱) اپیدمیولوژی افسردگی و اعتیاد

❖ هدف کلی

..... آموزش اپیدمیولوژی تصلب شرائین و پرفشاری خون به فراگیران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

.. آموزش اپیدمیولوژی توصیفی تصلب شرائین شامل بروز و شیوع، فاکتورهای خطر و پیشگیری از آن به فراگیران
آموزش اپیدمیولوژی توصیفی پرفشاری خون شامل بروز و شیوع، فاکتورهای خطر و پیشگیری از آن به فراگیران

- .. ■
- .... ■
- .... ■
- .... ■
- .... ■

❖ هدف کلی

..... آموزش اپیدمیولوژی بیماریهای مزمن نورولوژیک (آلزایمر، پارکینسون، تشنج، اسکروز منتشر، میگرن) به فراگیران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

آموزش اپیدمیولوژی توصیفی، فاکتورهای خطر و پیشگیری از آلزایمر به فراگیران.
آموزش اپیدمیولوژی توصیفی، فاکتورهای خطر و پیشگیری از پارکینسون به فراگیران
آموزش اپیدمیولوژی توصیفی، فاکتورهای خطر و پیشگیری از تشنج به فراگیران
آموزش اپیدمیولوژی توصیفی، فاکتورهای خطر و پیشگیری از اسکروز منتشر به فراگیران
آموزش اپیدمیولوژی توصیفی، فاکتورهای خطر و پیشگیری از میگرن به فراگیران

- .. ■
- .... ■
- .... ■
- .... ■

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی سرطان مری در جهان و ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- . بروز و مرگ و میر سرطان مری در دنیا بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی...
- . انواع هیستولوژیک سرطان مری...

- .. علائم و نشانه های سرطان مری.
- ... مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان مری بر حسب قابل تعدیل و غیر قابل تعدیل.
- .. بروز و مرگ و میر سرطان مری در ایران بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی..
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان مری در ایران
- پیشگیری و غربالگری ا سرطان مری بر حسب دستورالعمل آمریکا و دستورالعمل کشوری

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی سرطان معده در جهان و ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بروز و مرگ و میر سرطان معده در دنیا بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- انواع هیستولوژیک سرطان معده
- علائم و نشانه های سرطان معده
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان معده بر حسب قابل تعدیل و غیر قابل تعدیل
- بروز و مرگ و میر سرطان معده در ایران بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان معده در ایران
- پیشگیری و غربالگری ا سرطان معده بر حسب دستورالعمل آمریکا و دستورالعمل کشوری

❖ هدف کلی

..... آشنایی با اپیدمیولوژی بیماریهای گوارشی در ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آشنایی با عامل بیماریزا.....
- .. آشنایی با علائم بیماری.....
- .. آشنایی با راه انتقال و گسترش بیماری .....
- ... آشنایی با چگونگی کنترل و پیشگیری از بیماری.....
- ... آشنایی با شیوع بیماری در ایران و جهان

❖ هدف کلی

..... آشنایی با اپیدمیولوژی و نحوه پیشگیری از هپاتیت های ویروسی.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آشنایی با اپیدمیولوژی انواع هپاتیت های ویروسی .....
- ... آشنایی با راههای پیشگیری از انواع هپاتیت های ویروسی.....
- ... مهمترین راههای پیشگیری و غربالگری بیماریهای ویروسی را بیان کند.....
- ... انواع واکسن های مورد استفاده جهت پیشگیری از بیماری بیان نماید .....
- ... با اقدامات انجام شده و وظایف مبارزه و کنترل بیماریهای آشنایی یابد.....

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی سرطان ریه در جهان و ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بروز و مرگ و میر سرطان ریه در دنیا بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- انواع هیستولوژیک سرطان ریه
- علائم و نشانه های سرطان ریه
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان ریه بر حسب قابل تعدیل و غیر قابل تعدیل
- بروز و مرگ و میر سرطان ریه در ایران بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان ریه در ایران
- پیشگیری و غربالگری اسرطان ریه بر حسب دستورالعمل آمریکا و دستورالعمل کشوری

❖ هدف کلی

..... آشنایی با اپیدمیولوژی و ویژگی هایب بیماری های سل و بروسلوز.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بیماری های سل و بروسلوز را بشناسد
- عوامل اپیدمیولوژیک موثر بر انتشار این دو بیماری را نام ببرید
- روش های انتقال این دو بیماری را بشناسد
- عوامل خطر موثر در ابتلا به این دو بیماری را بیان نماید
- سطوح پیشگیری از ابتلا به این دو بیماری را بدانند و آنها را بکار ببندد

❖ هدف کلی

..... آشنایی با فراوانی، انواع و راه های پیشگیری از عفونتهای مقاربتی.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تعریف عفونتهای مقاربتی را بیان کند.
- انواع عفونتهای مقاربتی را شرح دهد.
- عواملی که راه انتقال غالب آنها مقاربتی است را نام ببرد.
- عوامل خطر ابتلاء به عفونتهای مقاربتی را بیان نماید.
- سه راهکار اصلی برای کنترل عفونتهای مقاربتی را بیان نماید.
- تئوری خطر فضای ابتلاء (Risk space hypothesis) را توضیح دهد.
- رویکرد جامعه نگر به عفونت های مقاربتی را بیان نماید.
- راهکار درمان تسریع شده شرکای جنسی (Epedited Partner Therapy) را شرح دهد.

❖ هدف کلی

..... آشنایی با انواع، فراوانی و راه های کنترل اختلالات خلقی.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- خلق طبیعی و اختلال خلقی را تعریف نماید.
- انواع اختلالات خلقی (اعم از افسردگی و دوقطبی) و معیارهای تشخیص آنها را بیان نماید.
- بار بیماری ناشی از اختلالات خلقی در جامعه را بیان نماید.
- مهمترین عوامل خطر ابتلاء به بیماری های خلقی در جامعه را بیان نماید.
- سندروم های زیرآستانه (Subthreshold syndromes) اختلالات خلقی را بیان نماید.
- بیماری های شایع همراه (Comorbidity) در ارتباط با اختلالات خلقی را توضیح دهد.
- ارتباط مصرف مواد مخدر و ابتلاء به اختلالات خلقی را بیان نماید.
- مهمترین راهکارهای کنترل اختلالات خلقی در جامعه را بیان نماید.

❖ هدف کلی

..... آشنایی با اپیدمیولوژی عفونت های بیمارستانی.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- .. تعریف آشنایی .....
- .. آشنایی با عامل بیماری.....
- .. آشنایی با روش های تشخیصی بالینی و کمی آزمایشگاهی .....
- .. اپیدمیولوژی عفونت های بیمارستانی در جهان.....
- .. آشنایی با روش انتقال عفونت به انسان .....
- .. آشنایی با اپیدمیولوژی عفونت بیمارستانی در ایران و روش های پیشگیری .....

❖ هدف کلی

..... آشنایی با فراوانی، انواع، سیکل انتقال و راه های پیشگیری از لیشمانیوزها.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع لیشمانیوز را بیان نماید.
- شایع ترین مناطق دنیا و ایران برای ابتلاء به سالک جلدی را شرح دهد.
- شایع ترین مناطق دنیا و ایران برای ابتلاء به سالک جلدی را شرح دهد.
- عوامل خطر ابتلاء به لیشمانیوز جلدی و احشایی را بیان نماید.
- روش لیشمانیازسیون را شرح دهد.
- راهکارهای کنترل لیشمانیوز جلدی شهری را بیان نماید.
- راهکارهای کنترل لیشمانیوز جلدی روستایی را بیان نماید.
- راهکارهای کنترل لیشمانیوز احشایی در ایران را بیان نماید.

❖ هدف کلی

..... آشنایی با فراوانی، انواع و راه های پیشگیری از بعضی از بیماری های قابل پیشگیری با واکسن.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم بیماری های فراموش شده (Neglected diseases) را بیان نماید.
- وضعیت پوشش واکسیناسیون بیماری های قابل پیشگیری با واکسن در جهان و ایران مورد مقایسه قرار دهد.
- فراوانی، عوامل خطرزا و راه های ریشه کنی بیماری فلج کودکان در دنیا و ایران را توضیح دهد.
- فراوانی، عوامل خطرزا و راه های ریشه کنی بیماری سرخک در دنیا و ایران را توضیح دهد.
- فراوانی، عوامل خطرزا و راه های ریشه کنی بیماری سرخچه در دنیا و ایران را توضیح دهد.

- فراوانی، عوامل خطرزا و راه های ریشه کنی بیماری سیاه سرفه در دنیا و ایران را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی سرطان سینه در جهان و ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بروز و مرگ و میر سرطان سینه در دنیا بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- انواع هیستولوژیک سرطان سینه
- علائم و نشانه های سرطان سینه
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان سینه بر حسب قابل تعدیل و غیر قابل تعدیل
- بروز و مرگ و میر سرطان سینه در ایران بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان سینه در ایران
- پیشگیری و غربالگری ا سرطان سینه بر حسب دستورالعمل آمریکا و دستورالعمل کشوری

❖ هدف کلی

..... آشنایی با روش های پیشگیری از بیماری تالاسمی.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ...آشنایی با تاریخچه بیماری تالاسمی .....
- ... فراوانی و عوامل خطر تالاسمی در مناطق مختلف بیان نماید.....
- ... استراتژیهای اخذ شده در جهت کنترل بیماری را بیان نماید.....
- ... با الگوریتم های غربالگری و تشخیص قبل از تولد آشنایی پیدا کند .....
- ... وظایف ارگانها، سازمانها و ادارات مختلف در جهت کنترل بیماری را بیان نماید.....

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی اختلالات کمبود ید در دنیا و ایران .....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اختلالات کمبود ید، علائم و نشانه ها در سنین مختلف
- اختلالات کمبود ید و تاثیر آن بر سلامت عمومی
- شاخص های کمبود ید در جمعیت
- اپیدمیولوژی گواتر در ایران
- اپیدمیولوژی گواتر در خاورمیانه

❖ هدف کلی

..... اپیدمیولوژی سرطان پوست در جهان و ایران.....

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بروز و مرگ و میر سرطان پوست در دنیا بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- ۲- انواع هیستولوژیک سرطان پوست، سرطان های ملانوما و غیر ملانوما
- ۳- علائم و نشانه های سرطان پوست
- ۴- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان پوست بر حسب قابل تعدیل و غیر قابل تعدیل
- ۵- بروز و مرگ و میر سرطان پوست در ایران بر حسب جنسیت و مناطق جغرافیایی
- ۶- مهمترین ریسک فاکتورهای سرطان پوست در ایران
- ۷- پیشگیری و غربالگری ا سرطان پوست بر حسب دستورالعمل آمریکا و دستورالعمل کشوری
- ۸- بقا ۵ ساله انواع سرطان پوست

روش آموزش

- .....سخنرانی، پرسش و پاسخ.....

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ آموزش دهنده

- اساتید بخش ...دکتر مهرداد عسکریان، دکتر غلامرضا عبداللهی فرد، دکتر حمیده مهدوی آزاد، دکتر کامران میرزائی، دکتر حسینی فرامرز، دکتر رامین شی‌رالی.....

منابع اصلی درسی

- .....اپی‌دمی‌ولوژی بی‌ماری‌های شایع، درسنامه پزشکی اجتماعی.....

ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

- ...امتحان در پایان هر بلاک....
- .....پرسش و پاسخ.....

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- بر اساس تعداد جلسات هر بلاک، نمره هر بلاک محاسبه می شود.....
- نمرات بلاک های متفاوت با هم جمع زده شده و نمره کل در اکسل محاسبه می شود.....

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس .....

جدول زمانبندی درس .....

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
ایپیدمیولوژی فشار خون و بی‌ماری‌های قلبی	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی اختلالات مزمن نورولوژی	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی بی‌ماری‌های مری	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی بی‌ماری‌های معده	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی بی‌ماری‌های منتشره گوارش	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی هیپاتی‌ت‌ها	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی سرطان ریه	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی اسم و آلرژی	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی سل و بروسلوز	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی HIV و STD	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان
ایپیدمیولوژی افسردگی و اعتیاد	۱	سخنرانی	اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع	اسلاید، پرژکتور، ویدئو و کامپیوتر	پرسش و پاسخ امتحان